

TÁJÉKOZTATÁS

A tájékoztatásnak meghatározó szerepe volt és van az emberi társadalom fejlődése folyamán, ahogyan ma is. Mindig is fontos volt, hogy ki, kit, hogyan, milyen mértékben tájékoztatott, tájékoztat. Helyben is fontos a naprakész tájékoztatás, az emberek könnyebb eligazodása szempontjából, hisz anélkül az emberek nehezen tudnak állást foglalni egy-egy eset kapcsán. A település kialakulásának elő napjaitól a nagybecskereki *Torontál* újság folyamatosan tájékoztatott a muzslyai telepésekkel kapcsolatos eseményekről. Emiatt sokszor rá hivatkoztunk. A *Torontál* lecsengése után a későbbi *Híradó*ból értesülhetünk a fontosabb muzslyai hírekről. A második világháborút követően az 1970-es évekig úr keletkezett, ami a Muzslyára vonatkozó tájékoztatást illeti. A *Magyar Szóban* jelent meg néhanapján egy-egy cikk Muzslyáról, ami nem elégítette ki a helyi lakosság igényeit. 1970-től a *Magyar Szó* állandó szombati melléklete, a *Bánáti Híradó* (a muzslyai Horváth András újságíró volt a szerkesztője) nem egész két évtizeden keresztül hétről hétre tájékoztatta a muzslyaiakat az elmúlt hét történéseiről, illetve bejelentette a tervezett eseményeket. A hetvenes évek végén a *Dolgozók* lap melléklete közölte a muzslyai vonatkozású híreket, írásokat, amelynek szerkesztője Palatinus Aranka volt. A kilencvenes évek társadalmi-politikai-gazdasági ellentmondásai, a délszláv háború lehetővé tette az akkori hatalomnak, hogy az anyagi helyzetre hivatkozva ne finanszírozzák a nemzetiségeket, így a *Bánáti Híradó* kiadási költségeit. Mindkettő megszűnése (*Bánáti Híradó*, *Dolgozók*) érzékeny veszteségként érte a vajdasági és közép-bánáti magyar olvasókat, polgárokat. Ezt a pótolhatatlan hiányt igyekezett Szabó Béla tanár úr, az Újvidéki Rádió tudósítója pótolni muzslyai vonatkozású riportjaival, híreivel. A rendszerváltástól (1989) volt néhány próbálkozás a helyi önkormányzat részéről, hogy alapszabályából következően közvetlen módon tájékoztassa a polgárokat. A VMDK helyi alapszervezete alkalmanként, időként megjelenő közlönyt adott ki, ez volt a néhány példányszámot megért *Tükör*.

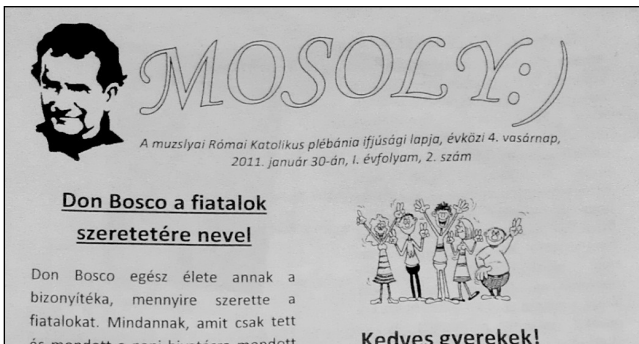
Muzslyai Újság

A magyar nyelvű és írott formában történő tájékoztatásban Muzslyát illetően nagy hiány jelentkezett a *Bánáti Híradó* 1991-es megszüntetésével. A Nagybecskereki és az Újvidéki Rádióban Szabó Béla nyugalmazott tanár, újságíró jóvoltából elhangzó információk igyekeztek pótolni az információhiányt. Az 1997-ben megalakult új összetételű tanács feladatul tűzte ki egy helyi lap beindítását. Még abban az évben, december 20-án megjelent a *Muzslyai Újság* első száma. Az újság fő- és felelős szerkesztője Kovács László, főszerkesztő-helyettes Đurić Erzsébet magyartanár nő volt. A szerkesztőségi tagok Szabó Béla, Palatinus Aranka és Hallai Zoltán, és idővel új tagok is bekapcsolódtak: Ispánovics István, Pančić Ivan, Kónya-Kovács Otília, Marcsók Vilma, Glemba Klára. Az újság műszaki szerkesztője Deák Róbert, marketingfelelőse Lévai Ferenc. Az Iris nyomdában 1000 példányban nyomtatták, nyomtatják. A helyi nőszervezet néhány lelkes tagja órákig hajtogatta, hajtogatja az újságot 16 oldalba formálva. Az újság egy ideig kereste arculatát. Minden számban volt és van egy vezércikk, amelyet a főszerkesztő ír, vagy „fontosabb” írás kap helyet a főoldalon. Megtalálható benne a hírcsokor, a tanács jelentése, a civil szervezetek történései, a kultúra, az oktatás hírei, a sportmix, a vallásra vonatkozó írások, a visszajelentés a múltba, a színes írás, a gyászjelentés és a reklám. Beindult egy folyamat, amelynek lényege, hogy a környező magyar településekről (Lukácsfalva, Szentmihály, Erzsébetlak), ahol nem jelenik meg helyi újság, úgyszintén írások jelennek meg. A *Muzslyai Újság* a szó legszorosabb értelmében eljutott, eljut a világ négy sarkába – minden kontinensre, ahol Muzslyáról elszármazottak élnek (Ausztráliába, Kanadába, az USA-ba, a Dél-afrikai Köztársaságba és Nyugat-Európa több államába is). A *Muzslyai Újságnak* felbecsülhetetlen szerepe van az események lejegyzésében, helyi jellegű, múltra vonatkozó képek, írások dokumentálásában. Az újságban időnként egy szerb nyelvű oldal is volt, amelyet egy ideig Peho Mária szerkesztett: itt a tanácsra vonatkozó beszámolók, a művészetek, a sport és egyéb közérdekű információk kaptak helyet. Az újság „boldogabb éveiben” élőújságot szervezett, ahol a közismert személyek fellépése tette színesebbé az estet. A háború, a bombázás időszakában is megjelent az újság, a szerkesztőség leleményességének köszönhetően. A papírhányt úgy oldották meg, hogy Magyarországról csempészték be (Mindszent testvértelepülés szerezte be a papírt), csak hogy az olvasóhoz eljuthasson a havi sajtó. Néhány év után növekedett az

oldalszám. Az írások számbeli növekedése (32 oldal), színvonalbeli javulása, a színes fedőlap, a színes, képes középső oldalak, év végén a naptár egyértelműen a minőségbeli változást tükrözték. Az újság kiadását a helyi közösség tanácsa támogatta 2009 decemberéig, amíg még létezett a 2%-os helyi járulék. 2010-től az újság nem minden hónapban jelent meg, attól függően, hogyan sikerült előteremteni pályázatok és egyéb donációk útján a kiadásához szükséges pénzt. Az újság vezetősége állandó kapcsolatot tart a környéken megjelenő helyi lapok szerkesztőségével, a testvértelepülések lapkiadóival.

Liliom

A muzslyai Római Katolikus Plébánia értesítője 2005 óta jelenik meg mint ingyenes heti kiadvány, amelynek lényege a hívek folyamatos tájékoztatása. A tartalmából: az első oldalon egy példabeszéd,

A Muzslyai Újság első példánya

A Liliom egyik példánya

A Mosoly egyik példánya

idéztek a Bibliából, elmélkedés, a szentmisék időpontja (ki szolgálta, kiért, melyik templomban), a lelki élet a plébánián, felhívás egy-egy kerekasztal-megbeszélésre, felhívás szülők, gyerekek részére. A kiadásért Kalapis Stojan SDB felel, Gabona Ferenc a szerkesztő, a műszaki munkatárs Gerdof Zsolt.

Mosoly

A muzslyai Római Katolikus Plébánia ifúsági lapja 2011 januárja óta jelenik meg mint az ifjak és gyerekek lapja. Tartalmából: A szaleziánus rend megalapítója, Don Bosco intelmei, nevelése, hasznos útmutatók az internethez, a Facebookhoz, érdekességek, találós kérdések a gyerekeknek-fiataloknak, fejtörő, felhívás egy-egy fontosabb eseményre. Ami talán meghatározója ennek a lapnak: „Ne feledd a mosolyt!” Ez az újság is ingyenes, alkalmi, a kiadásért Kalapis Stojan SDB felel, a szerkesztői Gabona Ferenc, Báló Inesz, Német Márta, Mezei Lívia, Jaksa Teodóra. Az újság lektora Kovács Jolánka magyar szakos tanárnő.

Mindkét egyházi lap iránt nagy az igény, nemcsak azért, mert ingyenes, hanem azért is, mert érdekes témákat érint, terjedelmében az olvasók igényeit, elvárásait teljes mértékben kielégíti.

Mi

A múlt század hetvenes és nyolcvanas éveiben a helyi általános iskolában beindult a diákújság kiadása. A *Mi* elnevezést a diákok adták, mert ez a szó magyar és szerb nyelvben is ugyanazt jelenti. Az újság 14 oldalas volt, A4-es formátumban készült. A gyerekek, alsó-

Rózsa Róbert, Jaksa Teodóra, Koppi Júlia és Koppi Juhász Gabriella

sok-felsősök fogalmazásait, verseit, beszámolóit, egy-egy tantárgy érdekességeit, az iskolában történeteket, vicceket és egyéb írásokat olvashatták a diákok. Az újság szerkesztése, sokszorosítása, fűzése a szerkesztő feladata volt. Az évente 4-5 alkalommal megjelent újság ingyenes volt, és 1000 példányban készült. A szerkesztő Ispánovics István volt.

Kukkantó – Stazice

A Szervó Mihály Általános Iskola diákjainak lapja, amely alkalmi újság, 2010 óta évente négyszer jelenik meg. Az iskola diákjai és tanárai szerkesztik. Az iskolára jellemző írások, képek jelennek meg, amelyek révén az iskola diákjai, tanárai, a diákok szülei értesülhetnek az iskolai eseményekről. A tollforgatásban tehetséges gyerekek írásai, versei, képes beszámolóit, a versenyeken elért eredmények, alkalmi kiállítások, a gyermekhétről szóló képes riportok, az iskola sikeres tanulóinak bemutatása, érdekességek, fejtörők kapnak benne helyet. A 16 oldalas újság két részből tevődik össze: magyar és szerb részből, híven tükrözve az iskola kétnyelvűségét. A magyar és a szerb rész is alsósok és felsősök írásaiból áll össze. A magyar oldalak szerkesztői Koppi Juhász Gabriella német szakos tanárnő, Kovács Jolánka magyar szakos tanárnő, Juhász Illés műszaki szerkesztő, a szerb részt („Stazice”) Saška Radošević szerb szakos tanárnő és a diákjai szerkesztik. Az újság A4-es formátumú, minden osztály 10 példányt kap, összesen 550 példányt nyomtatnak Szlacki László nagybecskereki nyomdájában.

Zeppelin Rádió

Muzslya fennállása során az egyik legsikeresebb, legközkedveltebb történet a helybéli rádió beindítása. 2004. december 1-jén kezdte el az egész napos kísérleti műsorok sugárzását. A faluban a magyar lakosság nagy része a 88,2 MHz-re állította rádiója hullámhosszát. A sikertörténet Sziveri István nevéhez fűződik, akinek sikerült kapcsolatot teremtenie Fazekas Imrén keresztül egy Paul de Haan nevű amszterdami egyénnel, aki a Radio Noord Holland szerkesztője volt. Az említett rádióállomás lecserélte a felszerelését egy korszerűbbre, és a „kiselejtezett” felszerelést, amely még kitűnő állapotban volt, Sziverinek ajándékozta (Fazekas közbenjárásával). Mindez 2004 nyarán történt. Sziveri a Zeppelin rockkocsmája melletti helyiségben a rádiózásba szerelmes barátaival (Hallai Gergely, Szabó János, Varga Dezső, Rózsa Kálmán, Bukovics József) felsze-

relte a rádióállomást, az udvarban felállították a 25 méter magas antennát. Időközben összeállt a rádió műsorát vezetők csapata, és 2004. december 15-én beindult a rádió mindennapos működése. Ettől a naptól kezdve a muzslyai polgárok naprakészen hallhatták a közérdekű híreket. Mindennap délben megszólalt a muzslyai Szűz Mária-templom nagyharangja. Vasárnaponként a 10 órás szentmiséről helyszíni közvetítést sugároztak a Zeppelin Rádió hullámhosszán azon polgárok számára, akik betegség vagy egyéb okok miatt nem vehettek részt a szentmisén. A rádió napi műsorában a zeneszó mellett minden közérdekű információ elhangzott. Mindenki találhatott az érdeklődési körének megfelelő műsort: a gyerekek, az ifjak, a háziasszonyok, a nyugdíjasok, a munkások, a művészek, a sportolók stb., hiszen a rádió mindenféle témában készített műsorokat. Egyedülálló volt abban, hogy pártpolitikai tekintetben független tudott maradni. A rádió 25–35 kilométeres körzetben volt hallgatható: Torda, Szentmihály, Lukácsfalva, Erzsébetlak, Écska, Aradác. A beindulást követően létezett egy elképzelés, hogy több nyelven és erősebb leadóval idővel regionális rádióvá fejlődjön. A Zeppelin Rádió több humanitárius akcióban a hallgatóságot bekapcsolva vett részt. A 2006-os árvízveszély idején sokat segített a lakosság gyors tájékoztatásában, a tiszai, begai gátak megerősítésére önkéntesek toborozásában, helyszíni riportokon keresztül a helyi lakosság megnyugtatásában. Több alkalommal a Muzslyáról elszármazottakkal készített riportokon révén a muzslyaiak ízelítőt kaphattak arról,

A Zeppelin Rádió
épülete

■
 hogyan is élnek azok, akik boldogulásukat külföldön keresték. A lakossággal nagyon sok kontaktműsört készített, nyitott volt a civil szféra irányában is. Műsorát illetően bátorítás, biztatás, dicséretet naponta érkeztek a szerkesztőségbe. Több mint húszan dolgoztak annak érdekében, hogy a hallgatók egész nap hallgathassák a magyar nyelvű adást – egészen 2009-ig.

Ekkor született meg a szerb műsorszórási törvény, amely a muzslyai Zeppelin Rádióknak nem irányzott elő frekvenciát, és ezért az beszüntette működését. Ekkor a muzslyai lakosság több ezer aláírás összegyűjtésével próbálta kiharcolni az illetékeseknél a rádió újraindítását – eredménytelenül. A lelkes csapat, amely a rádiót működtette: Sziveri István, Sziveri Aranka, Kovács Jolánka, Kovács László, Czirok Ferenc, Szabó Béla, Gregus József, Kovács Irén, Liptai Róbert, Lábadi Csilla, Kónya-Kovács Otília újságíró, aki az Újvidéki Rádió magyar műsorában hasznos, közérdekű hírekkel, riportokkal naponta igyekszik tájékoztatni a rádió hallgatóságát a muzslyai eseményekről, illetve előzetest adni róluk. Otília, aki az Újvidéki Televízió magyar műsorának is a tudósítója, hangképes riportokkal számol be a Muzslyára vonatkozó fontosabb, rangosabb eseményekről.

A Nagybecskerekai Regionális Rádió napi egyórás magyar nyelvű műsorában Rézmán Piroska és Molnár Aranka szerkesztőknek, riportereknek, bemondóknak köszönhetően muzslyával kapcsolatos híreket, információkat is közölnek.

Kónya-Kovács Otília

■

■